Comisia Unificată de Control: lipsă de consens pe subiectul demilitarizării Zonei de Securitate

Momentul pozitiv care a marcat ședința Comisiei Unificate de Control din 4 aprilie curent a fost înregistrarea unui progres pe cazul eliminării postului transnistrean de „grăniceri” între localitățile Slobozia și Cremenciug. Astfel, Comisia a aprobat retragerea postului staționar, asumându-și sarcina de a monitoriza, prin intermediul structurilor subordonate, situația la sectorul dat în scopul neadmiterii unor încălcări similare pe viitor.

Totuși, partea moldovenească a semnalat noi cazuri de plasare a patrulelor mobile ale „grănicerilor” transnistreni în Zona de Securitate, care au avut loc în ultima săptămână în preajma localităților Gâsca, Hagimus, Hârbovăț și nemijlocit în mun. Bender. Un incident mai grav, și anume o tentativă de reținere a 4 cetățeni ai Republicii Moldova de către „grănicerii” transnistreni (pentru pretinse acțiuni de traversare ilicită a așa-numitei „frontiere”), a fost înregistrat la data de 31 martie între localitățile Chircăiești și Chițcani. Situația este investigată de către organele Poliției Naționale.

În ceea ce privește propunerea conducătorului delegației noastre, lansată la reuniunea precedentă a Comisiei, de a elabora măsuri pentru asigurarea transparenței Zonei de Securitate sub aspectul prezenței formațiunilor militare ale părților, atât delegația Tiraspolului, cât și cea a Federației Ruse, după ce au analizat timp de o săptămână această inițiativă a Chișinăului, au respins-o fără argumente pertinente. Reprezentanții acestor două componente au fost deranjați de obiectivul enunțat de delegația Republicii Moldova privind demilitarizarea Zonei de Securitate. Reamintim că, conceptul de demilitarizare treptată a Zonei de Securitate a fost fixat încă la 20 martie 1998 în Acordul de la Odessa, semnat la nivel înalt de Republica Moldova, Federația Rusă, Ucraina și de șeful Misiunii OSCE în Moldova, iar printr-o decizie a copreședinților Comisiei Unificate de Control din 13 iulie 1999, toate componentele Comisiei s-au înțeles să întreprindă măsuri concrete în acest sens.

De asemenea, nu s-a ajuns la consens pe marginea formulării unui răspuns la solicitarea Misiunii OSCE în Moldova privind modul de utilizare a echipamentului tehnic oferit pentru buna funcționare a Statului Major al Forțelor Mixte de Pacificare în martie 2018 care, de altfel, nu este utilizat integral potrivit destinației. De menționat că utilizarea pe larg a dispozitivelor ar permite o mai bună colectare a informațiilor, documentarea mai exactă a evenimentelor din Zona de Securitate și evitarea unor dispute cu privire la limitele geografice ale acesteia. În contextul în care delegațiile regiunii transnistrene și Federației Ruse susțin că echipamentele nu pot fi aplicate din cauza că nu există instrucțiunile corespunzătoare, situația descrisă indică, totodată, asupra necesității de a elabora regulamentul Comandamentului Militar Întrunit, demers înaintat de multiple ori de către delegația noastră, însă nesusținut de către interlocutori. Pe subiect, s-a convenit doar desfășurarea unei întrevederi aparte între conducătorii delegațiilor și reprezentanții militari ai părților.

Faptul că un asemenea regulament este important rezultă și dintr-un caz înregistrat la 1 aprilie, când ieșirea observatorilor militari, la solicitarea părții moldovenești, a fost tergiversată timp de circa 8 ore de către partea transnistreană, aspect ce nu a permis, în mod evident, documentarea amplasării abuzive a unui post mobil de „grăniceri”.

Pe durata ședinței a fost aprobat raportul Comandamentului Militar Întrunit pentru perioada 17 martie - 2 aprilie 2019 și a fost avizată schimbarea unui observator militar din partea Federației Ruse.

Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control